

Group - A

1. সীচিৎ দেউকটি সিঁচঁচন কলন (বলি বিকল্প সিঁচঁচিক শ্ৰুতবনী) :

1x11=11

- (i) অক্ষকালকর জনমক ২৭নম - (a) ককজাতিবিম (b) কলিবিম (c) কালিকাম (d) অক্ষকালক ননী
- (ii) শাক্তি অক্ষক নিমিত্ত শ্ৰুতি ২নম - (a) জাতিম - ২ - শিলাকালিক (b) শাক্তি-মাল (c) কিলক - কল - কালিক (d) অক্ষকালক
- (iii) কুমলীম অক্ষক বিকৃত কিল - (a) কলি কামিল (b) কলি কামিল (c) কলি কামিল (d) কলি কামিল
- (iv) কল 'Shepherd Kings' (কামাল কল) কলম বিকিত কিল? (a) কিলকাম (b) কল (c) কল (d) কামিল
- (v) 'A' কল 'B' কল অক্ষক কিল কলম ক :

'A' কল

'B' কল

- (i) কামিল
- (ii) কল কামিল
- (iii) কিলক কামিল
- (iv) কামিল কামিল

- (A) কামিল
- (B) কামিল
- (C) কামিল
- (D) কামিল

বিকল্প অক্ষক

- (a) (i) A (ii) D (iii) B (iv) C
- (b) (i) D (ii) A (iii) B (iv) C
- (c) (i) D (ii) C (iii) A (iv) B
- (d) (i) B (ii) C (iii) D (iv) A

(vi) কল শ্ৰুত কামিল কল কামিল কল? - (a) কিলক কামিল (b) কামিল (c) কামিল (d) কিল কামিল

(vii) কামিল শ্ৰুত কামিল কিল কামিল? - (a) কামিল কামিল (b) কামিল কামিল (c) কামিল কামিল (d) কামিল কামিল

(viii) কামিল কামিল কামিল কিল - (a) কামিল কামিল (b) কামিল কামিল (c) কামিল কামিল (d) কামিল কামিল

(ix) কামিল কামিল কামিল কামিল কামিল কামিল কামিল কামিল - (a) কামিল (b) কামিল (c) কামিল (d) কামিল

(X) ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਚਿਕਿਤਸਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ: ਸਭੋਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ - (A) ਕਲਾਈ ਮਾਸਪਾਤਲ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ (B) ਚਾਕਲੀ 3 ਕਲਾਈਆਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ (C) ਚੂੜੇ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ (D) ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ

- (a) AD ਅਠਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ BC ਚਿੰਨ੍ਹ
- (b) AB ਅਠਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ CD ਚਿੰਨ੍ਹ
- (c) BCD ਅਠਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ A ਚਿੰਨ੍ਹ
- (d) BC ਅਠਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ AD ਚਿੰਨ੍ਹ

(XI) ਸ਼ੁਕ੍ਰਾਚਾਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਚਿੰਨ੍ਹ - (a) ਆਲਸ (b) ਚਿੰਨ੍ਹ (c) ਚਿੰਨ੍ਹ (d) ਚਿੰਨ੍ਹ

Group - B

2. ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ (ਕੁਲ 8 ਮਾਰਕ): 1x8 = 8

- (i) ਸਮੁੱਚੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਦਿ?
- (ii) "Microbiotic" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?
- (iii) "Subaltern Studies" ਕੀ ਦਿ ਚਿੰਨ੍ਹ?
- (iv) "ਅਠਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?
- (v) ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?
- (vi) ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?
- (vii) 'Father of Greek medicine' ਕੌਣ ਹੈ?
- (viii) Saywighal (ਸਮੁੱਚੇ ਚਿੰਨ੍ਹ) ਦਿ?
- (ix) 'ਅਠਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ' ਕੀ ਹੈ?
- (x) 'ਚਿੰਨ੍ਹ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?

Group - C

3. ਹੇਠਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ (ਕੁਲ 21 ਮਾਰਕ): 7x3 = 21

- (a) ਸਮੁੱਚੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?
- (b) ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਚਿਕਿਤਸਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ: ਸਭੋਂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ - (A) ਕਲਾਈ ਮਾਸਪਾਤਲ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ (B) ਚਾਕਲੀ 3 ਕਲਾਈਆਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ (C) ਚੂੜੇ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ (D) ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ

ਅਠਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ
'ਆਲਸ' ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਆਲਸ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?

(3)

3. (C) पानिपत्तार विविध-शुनि लेस, पानिपत्तार पत्तार पानिपत्तार लेस
लेस।

पानिपत्तार

4+3

अपानिपत्तार-पानिपत्तार-अपानिपत्तार पानिपत्तार लेस।

English Version

Group - A

1. Choose the correct alternative (MCQ):

1x11=11

- (i) Writer of 'Arthashastra' is - (a) Megasthenes (b) Kautilya
(c) Kalidasa (d) Sandhyakar Nandi
- (ii) Amir Khusro was the author of - (a) Tareekh-i-Firuz-shahi
(b) Akbarnama (c) Kiran-us-Sadein (d) Badshahnama
- (iii) The Sumerian society was divided into - (a) one class
(b) two classes (c) three classes (d) four classes
- (iv) Who were known as 'Shepherd Kings'? - (a) The Hittites
(b) Huns (c) Shakas (d) Franks
- (v) Match Column A with Column B:

Column - A

Column - B

(i) Persia	(A) Mandarin
(ii) Imperial China	(B) Iqbaldar
(iii) Delhi Sultanate	(C) Mansabdar
(iv) Mughal Empire	(D) Satrap
- of these:

- (a) (i) A (ii) D (iii) B (iv) C
(b) (i) D (ii) A (iii) B (iv) C
(c) (i) D (ii) C (iii) A (iv) B
(d) (i) B (ii) C (iii) D (iv) A

- (vi) Who first used the gold coin in India? - (a) Chandragupta
(b) Husika (c) Kanishka (d) Bim Kadphises
- (vii) Which is the first Sanskrit script in India? - (a) Haligumpha script (b) Junagadh script (c) Sohgaura Copper script (d) Maski script
- (viii) The administrative structure of Athens was - (a) Monarchical
(b) Republican (c) Aristocratic (d) Democratic

(2)

(ix) The Mahajanapada out of the sixteen Mahajanapadas located in South India was - (a) Brijji (b) Kamboja (c) Asmaka (d) Surasena

(x) An important event in the history of India in the 6th century B.C. was - (A) Rise of the Magadhan Empire (B) Composition of the Ramayana and Mahabharata (C) Rise of Janapadas (D) Rise of Mahajanapadas
of these :

(a) AD Right and BC Wrong

(b) AB Right and CD Wrong

(c) BCD Right and A Wrong

(d) BC Right and AD Wrong

(xi) The sea-port of the Harappan civilization was discovered in - (a) Alamgirpur (b) Dholavira (c) Lothal (d) Kalibangan

Group - B

2. Answer the following questions in two or three sentences (any 8):

1x8=8

2.1 What is the Hieroglyphic script?

2.2 What is the meaning of the word Microlithic?

2.3 What do you mean by Subaltern Studies?

2.4 What is "Sangam literature"?

2.5 When was the first Olympic Games occurred?

2.6 What is Acropolis?

2.7 Who is regarded as the "father of Greek medicine"?

2.8 What is Saywighat?

2.9 What is "Saptanga theory"?

2.10 What is the meaning of the word "Iqta"?

Group - C

3. Answer the following questions (Alternatives are to be noted) 3x7=21

(a) Describe the town planning of Harappan civilization. What were the causes of decline of this civilisation? 4+3

(3)

(b) Assess the cultural achievement of ancient Egypt?

^{OR}
Define the term 'empire'. Write the differences between Empires and Monarchies.

3+4

(c) What were the features of Polis and why did the polis decline?

4+3

^{OR}
Write what do you know about the Manzabdari system.

— x —